

Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille

Kristiina Mattila-Nousiainen
Projektipäällikkö

PILOSUOVELUN EKSSTÄÄRSÄÄNTÖ
SIFTSBUDEN FÖR RÄDDNINGSTJÄNSTER I FINLAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Esityksen sisältö

- Hanke
- Taustaa
 - Vastaanottokeskusten kysely
 - Laaja turvallisuuskäsitys
 - VPK:t ja maahanmuuttajat
- Maahanmuuttajat kohderyhmänä
- Toiminta
- Maahanmuuttajat mukana pelastustoimessa
- Turvakassi ja turvakortit

FINLÄNDISKA RÖD KORSN
SUOMEN PUNAINEN RISTI

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille, OTE-M-hanke

- STEA-, ja PSES -rahoitus 2019 – 2020
- Hallinnoija Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK
- Pilottialueena Häme ja Pirkanmaa
- Yhteistyökumppaneina Luetaan yhdessä-toimijat, Hämeen ja Jyväskylän setlementti, Lammin, Punkalaitumen ja Valolinnan vastaanottokeskukset, Salpaus, Lahden Diakonialaitos sekä Hämeen Pelastusliitto
- Tavoitteena tukea maahanmuuttajien turvallisuustaitoja ja –tietoja sekä osallisuutta yhteiskunnassa.
- Tuottaa ja testata materiaalia turvallisuusneuvontaan.

PILOSUELLIN ECKSTÄNDÅRND
STYLSHÖR ENHÖRSTET-FINLAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Miksi OTE-M?

- Erilaisten tutkimusten sekä onnettomuuksien esiin nostamat puutteet maahanmuuttajien turvallisuusosaamisessa.
- Osallistava turvallisuus erityisryhmille, OTE-hanke osoitti osallistavan työtavan toimivan hyvin erityisryhmille kohdistuvassa turvallisuusviestinnässä.

PILOSUOJELUN EDISTÄMISÄIÄN
SIFTSBUDEN FÖR BÄDDRÄGDET I FINLAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

OTE-M, maahanmuuttajat mukaan palokuntatoimintaan

- Palosuojelun edistämisseätiön hankeavustuksella tuetaan maahanmuuttajien mahdollisuutta tulla mukaan vapaaehtoispalokuntien toimintaan.
- Hämeen Pelastusliiton koulutuspäällikkö Saku Rouvali toteuttaa tämän osuuden tehden työtä sekä maahanmuuttajien, että VPK:n kanssa edistääkseen toimintaa.

PALOSUOJELUN EDISTÄMISSEÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR BRANDSÄKERTSÅRNING

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Vastaanottokeskuksille tehty kysely

- Kyselyitä lähetettiin 49 vastauksia tuli 24.
- Taulukossa yleisimmät ongelmat
- Vapaassa kommenttiosiossa usein mainittu: asukkaiden itsetuhoisuus, mielenterveyden häiriöt, sairaalajaksolta palautetaan todella nopeasti vastaanottokeskukseen.
- Palo-ovet laitetaan auki ja palovaroittimista poistetaan paristot.
- Varatuista ajoista ei pidetä kiinni.
- Pitkittynyt prosessi on tuonut omia oheisilmiöitä asiakkaiden elämään. Yleinen ilmiö on vetäytyminen, ilottomuus ja asioiden hoidon haasteet jne.

FINNISH RED CROSS
SUOMEN PUNAINEN RISTI

Laaja turvallisuuskäsitys

- Paloturvallisuus
- Poistumisturvallisuus
- Varautuminen, kotivara
- Tapaturmien ehkäisy
- Kiinteistön turvallisuus
 - käyttö; vesi ja sen käyttö, tulisijat, sähkö, lämmitys
 - Ulkoinen; roskakatos, lajittelu hoito, huolto
- Henkilöturvallisuus
 - Maahanmuuttajan oma, työntekijän, ulkopuolisten turvallisuus
- Liikkumisen turvallisuus
 - kävelijä, pyöräilijä ja autoilija, lapsi autossa
- Rikosturvallisuus

Taloudellinen
turvallisuus
kulkee
mukana
kaikissa
aiheissa.

PALOSUOJELUN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
SIFTSBUDEN FÖR BÄDDRIFVÄRDET I FINLAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Maahanmuuton syitä

Työperäinen maahanmuutto

Opiskelu

Avoliitto suomalaisen kanssa

Paluumuutto

Turvapaikka

kiintiöpakolainen

- Suomeen muutetaan eri syistä, eri maista, eri uskontoa tunnustaen, eri kieltä puhuvana ja erilaisista koulutustaustoista, kulttuureista ja elinympäristöstä.
- Joillekin maahanmuuttajille puhumme itsestäänselvyyksistä, silloin pääpaino on suomen kielen oppimisessa. Osalle kaikki asiat ovat uusia ja outoja, silloin kuvat ja materiaali korostuu.

FINLANSKISKA EKSTÄMÅRSÄND
STIFTELSEN FÖR BARN- OCH UNGDOMSÅRBJÄT

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

- Vuoden 2018 lopussa Suomessa asui lähes 392 000 vieraskielistä, eli 7,1 prosenttia koko väestöstä.
- Vieraskielisiksi luetaan henkilöt, joiden kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame.
- Määrä kasvoi edellisestä vuodesta yli 18 500 hengellä, eli 4,9 prosenttia edellisvuodesta.
- 2019 tilastot julkaistaan huhtikuussa.

Suomen ulkomaalaisväestö kansalaisuuden, äidinkielen tai syntymämaan mukaan, 2017

Koko väestö - 5 513 130

Ulkomaan kansalaisia	Vieraskielisiä	Ulkomailla syntyneitä
249 452 (4,5%)	373 325 (6,8%)	373 000 (6,8%)
Viro - 51 539 Venäjä - 29 183 Irak - 11 729 Kiina - 8 742 Ruotsi - 8 018 Thaimaa - 7 533 Somalia - 6 677 Afganistan - 5 792 Vietnam - 5 603 Syyria - 5 290 ...	Venäjä - 77 177 Viro, eesti - 49 590 Arabia - 26 467 Somali - 20 007 Englanti - 19 626 Kurdi - 13 327 Persia, farsi - 12 090 Kiina - 11 825 Albania - 10 391 Vietnam - 9 872 ...	Ent. NL - 56 696 Viro - 46 022 Ruotsi - 32 424 Irak - 16 254 Venäjä - 14 227 Somalia - 11 437 Kiina - 10 862 Thaimaa - 10 517 Tuntemat. - 9085 Vietnam - 8012 ...

Lähde: Tilastokeskus

PILSUKUJELIN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
SUOMEN PÄÄSTÄMÄKSI

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

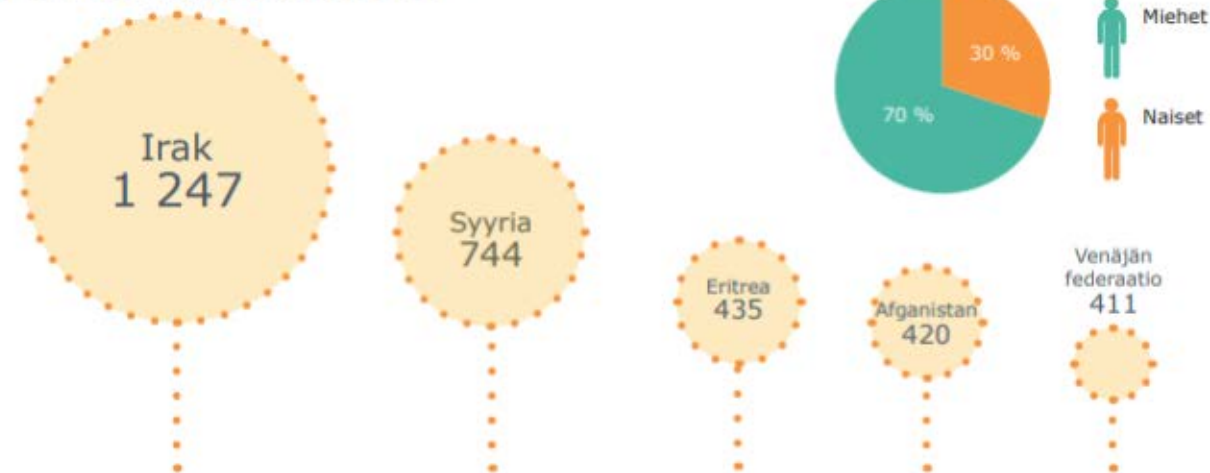
OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Viimeisen 6 kuukauden aikana turvapaikkahakemuksia on tehty 2656. Niistä 720 on ollut alaikäisten tekemiä.

Suurimpana ryhmänä edelleen irakilaisten tekemät turvapaikkahakemukset, 789 kpl.

Naisia hakijoista on ollut 886 ja miehiä 1769, yksi jonka sukupuolta ei ole tiedossa.

TURVAPAIKANHAKIJOIDEN KANSALAISUUDET, VIISI SUURINTA RYHMÄÄ 2017

TURVAPAIKANHAKIJAT 2017

	Yhteensä
Irak	1 453
Syyria	744
Eritrea	435
Afganistan	420
Venäjän Federaatio	411
Somalia	130
Georgia	122
Turkki	113
Nigeria	103
Albania	102
TOP-10 kansalaisuudet yhteensä	4 033
Kaikki yhteensä	5 046

TURVAPAIKANHAKIJAT 2016

	Yhteensä
Irak	1 247
Afganistan	757
Syyria	602
Somalia	432
Eritrea	279
Venäjän federaatio	193
Intia	182
Nigeria	169
Iran	153
Turkki	101
TOP-10 kansalaisuudet yhteensä	4 115
Kaikki yhteensä	5 651

Lähde: Maahanmuuttovirasto

PILLOSUVELUN EKSISTÄISSÄÄTIÖ
SIFTSBUDEN FÖR BÄNDIGTETS FÅNGARE

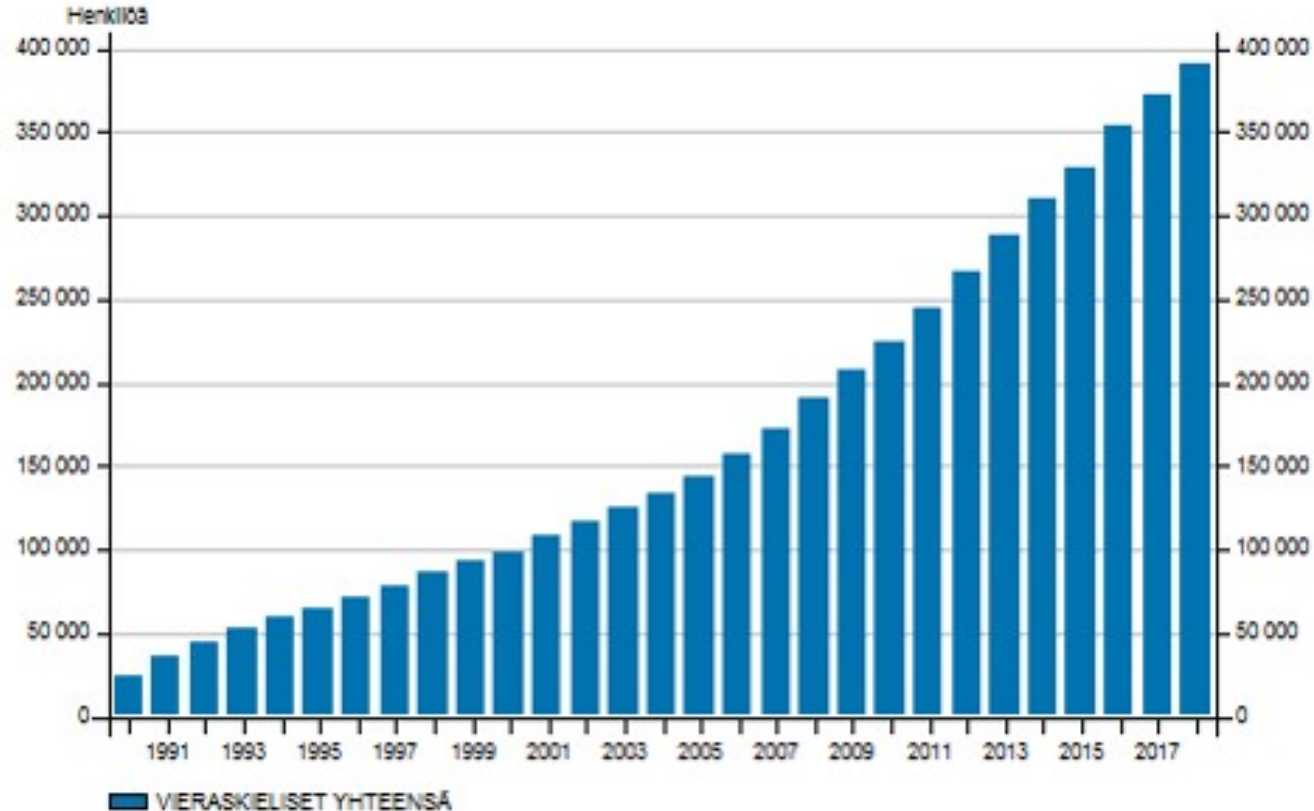
Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Maahanmuuttajien määrä lisääntyy

Väestö kielen mukaan 1990-2018
VIERASKIELISET YHTEENSÄ

Tilastokeskus / Väestö rakenne

PAIVÄKESKUS
PÄIVÄKESKUS
PÄIVÄKESKUS

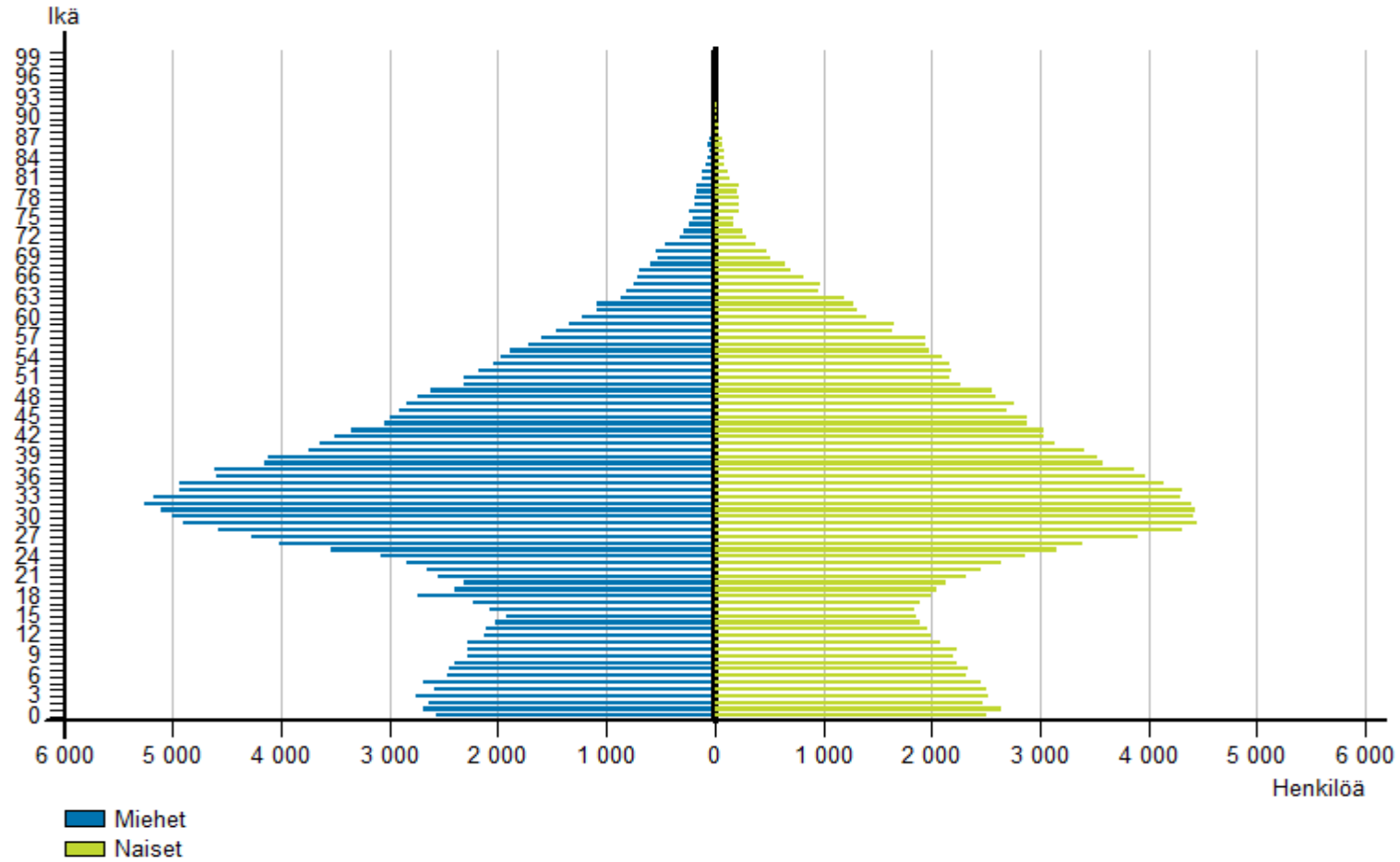

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Vieraskielisten ikärakenne 2017

Tilastokeskus / Väestörakenne

PAIVÖSKYLÄN EDUSTAJASÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR BARN OCH UNGDOM I FINLAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

OTE –M kohderyhmät

Maahanmuuttajat

- Kotona olevat kotiäidit
- Ikääntyneet (ongelmat samoja kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvilla ikääntyneillä)
- Vastaanottokeskusten asukkaat
- Kotoutumiskoulutukseen osallistuvat

Maahanmuuttajien
kanssa
työskentelevät

Suomen opettajat
Vastaanottokeskus-
ten henkilökunta

Vapaaehtoistoimijat
jotka tekevät työtä
maahanmuuttajien
kanssa

Luetaan yhdessä-vapaaehtoiset
Setlementtien ja SPR:n
ystävätoiminta
Vapaaehtoispalokuntalaiset
Martat ja muut toimijat

FINLANSKISKA
SÄMISAMFUNNEN
SÄMISAMFUNNEN

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Toiminta

- Opintopakettit suomen tunneille, näiden kehittäminen ja muuttaminen palautteen mukaan.
- Tapahtumat yhdessä kantasuomalaisten kanssa.
- Alkusammutusharjoitukset osana suomen tunteja tai tutustumista palokuntatoimintaan.

PALOSUOJELUN EDISTÄMISSÄÄNTÖ
SIVUSTUS FÖR BÄDDRÄKTÖT/PÅLÅNGE

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Tapauksia ja esimerkki opetuksen sisällöstä

FINNISH RED CROSS
SUOMEN PÄÄSTÄJÄRJESTÖ

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Esimerkki materiaalista

Sähkölaitteet

• Liesi:

- Vain ruoan valmistukseen.
- Valvo ruoan valmistusta.
- Liesi ja uuni tyhjinä tavaroista.

• Johdot ehjiä

POIS

OK

Maahanmuuttajat mukana pelastustoimessa

Vastanneita palokuntia 184

Niissä 19% oli
maahanmuuttajataustaisia henkilöitä
(35 hlöä)

81% vastaajista totesi ettei
palokunnassa ole
maahanmuuttajataustaisia henkilöitä.

- Kysely toteutettiin syksyllä 2019 Webropol-kyselynä.
- Kysely lähetettiin kaikille manner-Suomen pelastuslaitoksille toimitettavaksi myös vapaaehtoispalokunnille.

PALOSUOJELUN EDISTÄMISÄÄNDÖ
SIFTSBUDJETTIN ENHÄNTÖTILINÄ

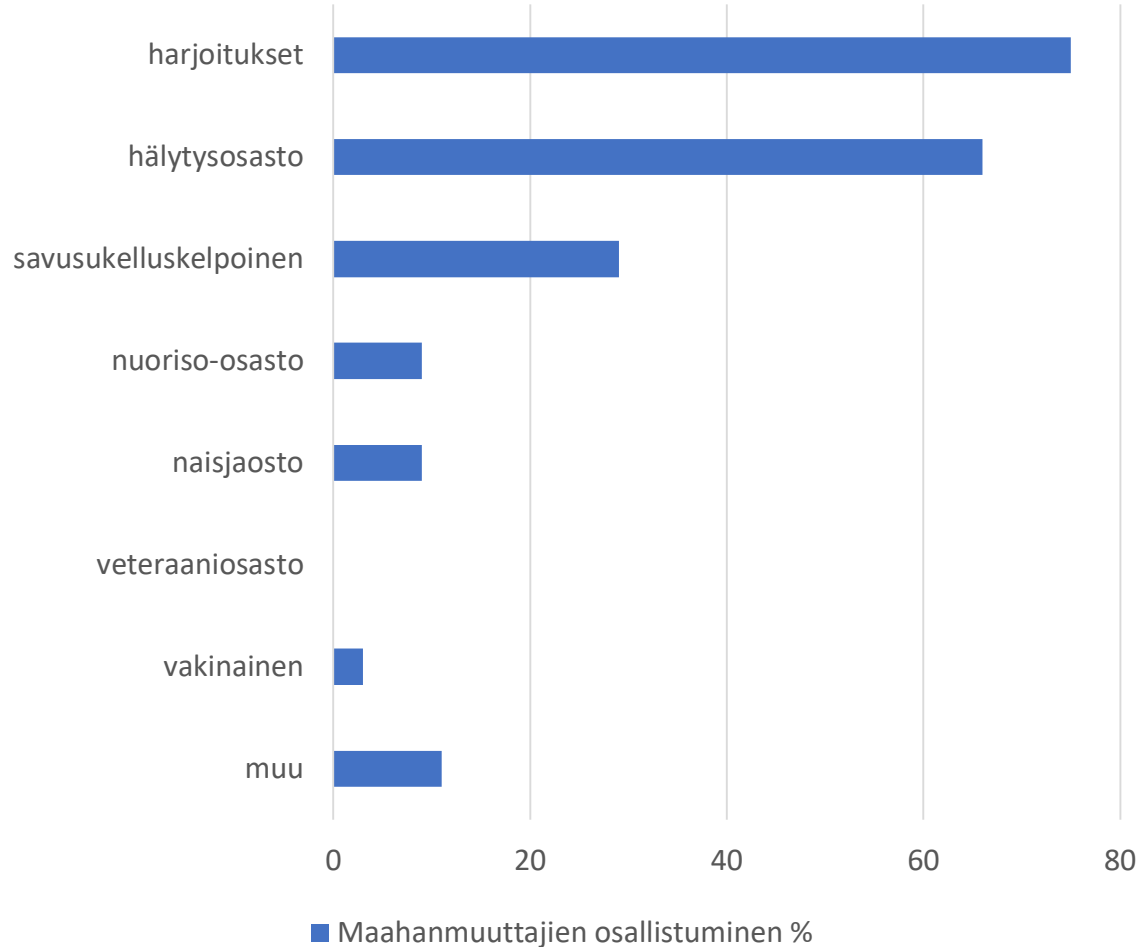
Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Maahanmuuttajien osallistuminen %

Maahanmuuttajien osallistuminen palokuntien toimintaan

yhteensä 35 henkilöä, miehiä 77%
naisia 23%

PALOSUOJELUN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
SPEK

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Suunnitteilla ja toteutuksessa

Kyselyn vapaissa vastauksissa ongelmaksi koettiin kielitaito tai sen puute sekä osaaminen ja ymmärrys Suomen pelastustoimesta.

Asenne on vaihteleva, sekä palokuntalaisilla, että maahanmuuttajilla, yhteisen tekemisen ja tapaamisten kautta voi löytyä yhteisymmärrys ja yhteistä tekemistä.

- Saku Rouvali kehittää uutta toimintamallia ”kummitoiminnasta”, joka mahdollistaisi aluksi harjoitukseen osallistumisen ja jatkossa myös hälytysosastotoimintaan.
- Videoesittelyjä maahanmuuttajapalokuntalaisista https://www.youtube.com/channel/UCUwnBC_zP-s2GQRUYd5V-TA

PALOSUOJELUN EDISTÄMISÄÄNDÖ
SIFTSBUDEN FÖR BÄDDRÄKTET I FINLAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Kuvia tapahtumista

FINNISH FIRE SERVICE
SUOMEN PELASTUSLAITOS

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö
SPEK

OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE

Pelastustieto

9-10/2019 PELASTUSTOIMEN, ENSIHOIDON JA VARAUTUMISEN MEDIA

Iloisia vieraita

Maahanmuuttajat tutustuvat Orpään VPK:hon

PALOSUOJELUN EDISTÄMISSÄÄNTÖ
STIFTELSEN FÖR BÄDDRIFVÄRKTJÄRNINGAR

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**

Miksi turvakassi ja turvakortit?

- Turvallisuuteen vaikuttaa jokainen omalla toiminnallaan.
- Kassissa on konkreettiset, oikeat esineet, joihin pääsee tutustumaan.
- Turvakassiin on valikoitu esineitä, joilla voidaan parantaa turvallisuutta.
- Turvakassin avulla on helppo tutustua uusiinkin tuotteisiin.
- Turvakorteissa on esittely esineestä, miksi, milloin ja miten sitä käytetään, ostopaikkoja sekä hintahaarukka.
<http://www.spek.fi/Suomeksi/Kehittaminen/Osallistava-Turvallisuus-Maahanmuuttajille/Turvakortit>
- Näiden kautta pystyy asiakkaille kertomaan turvallisuutta parantavista tuotteista ja toimintatavoista.

PILOSUJELUN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ

Kiitos!

Lisätietoja:

Kristiina Mattila-Nousiainen
Projektipäällikkö

Osallistava Turvallisuus Maahanmuuttajille (OTE-M) -hanke

040 5346418

Kristiina.mattila-nousiainen@spek.fi

www.spek.fi

www.spek.fi/ote-m

Kuvat: Kristiina Mattila-Nousiainen, Saku Rouvali, Mia Hartikainen sekä Pelastustieto

PILSUCUELLIN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR BÄNDRÄKTETS FÖRBAND

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

**OSALLISTAVA
TURVALLISUUS
MAAHANMUUTTAJILLE**